

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, 16. julija 1932.

Štev. 80.

Izvoz treba dvigniti

Če bo lausanski sporazum obveljal ali ne, še ni gotovo, prav gotovo pa je, da Nemčija ne bo več plačevala reparacij in v tem pogledu je samo pritrditi angleškemu državniku Churchillu, da treba poslati k zdravniku tistega, ki misli, da bo še kdaj stopil v veljavo Youngov reparacijski načrt. Treba je torej računati s tem, da je reparacij konec in zato treba gledati na to, kako da najdemo nadomestilo za črtane reparacije.

Nekateri predlagajo, da treba najti nadomestilo v velikem tujem posojilu. Nedvomno je, da bi naše gospodarstvo nujno potrebovalo posojilo in za poživljenje gospodarstva življenja bi bilo ugodno zunanje posojilo največje važnosti. Toda črtanje reparacij pomeni za nas trajno izgubo, trajne izgube pa ni mogoče nadomestiti le z enkratnim posojilom. Uvaževati pa je treba še to, da je naša država že itak dovolj obremenjena z obrestmi in amortizacijsko službo za dosedanja posojila in da novega posojila že ne bi smeli skleniti brez nove ureditve svojih starih dolgov. Novo posojilo bi potrebovali prav za prav v prvi vrsti za konverzijo starih dolgov in samo na ta način bi tudi doseglji s posojilom vsaj do gotove mere nadomestilo za reparacije. In v tem pogledu je tudi moralna dolžnost veseliti, da nam pomagajo ter nam z velikim konverziskim posojilom omogočijo, da zmanjšamo vsaj za tretjino obresti za naše dolgove.

Pa tudi najbolj ugodna konverzija ne bi mogla plodonosno nadoknaditi izgube reparacij. Treba na vsak način še najti nove vire dohodkov in te nam jih more dati le naš izvoz. Samo izvoz prinaša devize v državo, a ves sedanji zastoj v gospodarstvu izvira le iz pomanjkanja deviz. Tu je osrednja točka vse naše gospodarske stiske in tu je treba tudi zagrabiti za delo. Izvoz moramo pospeševati z vsemi sredstvi in vsa naša tarifna, carinska in gospodarska politika bi morala biti v službi izvoza. Našim izvoznikom je na vse načine olajšati konkurenco s tujimi izvozniki, zlasti pa jim je treba čim bolj znižati vse stroške za izvoz blaga in jim s tem dati vsaj nekaj nadomestila za nizke cene na svetovnih trgih.

Kakor čujemo, pa namerava sedaj železniška uprava zvišati tovarne tarife za 10 do 15 odstotkov. Moramo priznati, da država nujno potrebuje novih dohodkov in da morajo zato biti vsi državljani pripravljeni, da čim bolj pomagajo državi, da ostane državno gospodarstvo v ravnovesju. Nikakor pa ne sme država iskati novih dohodkov tam, kjer so ti dosegljivi le na škodo gospodarstva. Kajti dejansko takšni dohodki niso nobeni dohodki, ker samo slabše gospodarsko silo države. Dokazali smo, da je edina dobra rešitev iz sedanje finančne stiske v povečanem izvozu. Če pa podražimo izvoz, če povečamo izvozne stroške, potem je neizogibno, da bo izvoz padel, ker je že pri sedanjih izvoznih stroških skoraj nemogoča konkurenca našega blaga na tujih trgih. Če že hoče železniška uprava dvigniti železniške tarife, potem je neobhodno, da to povišanje ne sme veljati za izvozno blago. Ne sme ena odredba pobijati druge in če hočemo povečati izvoz, potem tudi ne smemo delati ovir izvozu.

Je pa tudi sicer vprašanje, če je gospodarsko sploh dobro povišanje železniških tovarnih tarif. Avtobusna konkurenca je že itak močna in ne vemo, če ne bo novo zvišanje železniških tovarnih tarif to konkurenco nevarno poostriilo. Poleg tega zahteva redukcija plač pocenitev življenja in gospodarski položaj ljudi ni tako močan, da bi mogli pri izrazito deflacijski politiki plačevati večje pristojbine. Zlasti pa se ne bi smelo dogoditi, da bi se vsled zvišanih tarif podražila živila in vsa komur neobhodno potrebni izdelki. Pri rastočem številu brezposelnih je vsaka podražitev življenjskih potrebščin skrajno

nevarna. Kaj drugega pa je seveda, če bi se vsled povišanja tarif podražili le luksuzni predmeti. Vsled njih podražitve ni nihče ogrožen v svoji eksistenci in tu ima zlasti v času splošne finančne stiske država priliko, da si najde novih dohodkov.

Povišanje železniških tarifov je zelo nevaren korak in samo želeli bi, da se to vprašanje ne bi rešilo pred sklicanjem novega tarifnega odbora in pred sklicanjem

gospodarskega sveta, ki bo prav gotovo našel pota, da najde državi nove dohodke ne da bi bilo udarjeno narodno gospodarstvo. Z vsakim otežkočenjem izvoza pa je narodno gospodarstvo udarjeno in to bi se zgodilo, če bi zvišane železniške tovarne tarife le v najmanjši meri podražile naš izvoz. Izvoz treba dvigniti in to načelo mora biti uveljavljeno tudi v naši železniški tarifni politiki.

Iz pisarne dr. Brenceta Ljudevita, advokata v Ljubljani.

Kriza in davčne utajbe

Na prvi pogled se zdi, da je naslovna zveza nesmiselna: Če ni znatnih dohodkov, se tudi ne morejo predpisati znatni davki; torej tudi ni povoda za znatne davčne utajbe. Vsakdanja izkušnja pa kaže, da temu ni tako. V časih teže gospodarske depresije se skuša človek omejevati v vseh izdatkih, naravno tudi v tem, kar je božje in cesarjevo. Naravno je tudi, da v takih časih vsaka davčna kazen desetkrat huje zadene v živo. Zato tudi na tem polju nastaja nekaj »circulus vitiosus«, ki zasluži pozornost pravnega in gospodarskega strokovnjaka.

Davčne utajbe so se prvič pojavile menda takrat, ko se je v človeški zgodovini prvič predpisal davek; od tega časa spremljajo pobiranje davkov kakor senca luč v večjem ali manjšem obsegu, kakor se pač dviga ali pada državljanska zavest, moralni, kulturni in gospodarski nivo kake države. V tem pogledu je utajevanje davkov v ozki zvezi s splošno kriminaliteto. Poleg materialne in moralne škode, ki jo trpi država, ima to utajevanje še to žalostno posledico, da zavaja zakonodajalca v to, da predpisuje višje davčne izmere, ker vnaprej računa z nekim utajenim odstotkom. S tem pa krivično zadene ravno svoje najboljše državljane, ki vestno po resnici napovedujejo svoje dohodke.

Zaradi tega skuša država od pamtiveka zatirati utajevanje davkov z občutnimi kaznimi. Neizbežno je, da nastajajo v tem kazenskem zasledovanju težave, dvomi in trdote, da celo krivice, ki desetkrat ogrožajo ali uničujejo gospodarski obstanek obdolžencev. To velja zlasti za naše čase, ko novi zakon o neposrednih davkih še ni zadostno prodril v pravno zavest in gospodarsko kalkulacijo širših slojev našega naroda.

Težave se ne tičejo toliko ugotovitve objektivne strani davčnega prestopka. Ta stran je po navadi enostavna: davčni zavezanec ni napovedal davčnemu oblastvu kakoga vira svojih dohodkov. Seveda je tudi tu treba natančnega dognanja objektivnih dejstev, kar se vselej ne posreči, ker finančni upravi ni na razpolago preiskovalni aparat, kakor ga ima n. pr. redno kazensko sodišče. Še bolj težavna pa je subjektivna plat prestopka, to je vprašanje osebne krivde. Od tatar, ki svojega plena seveda ne napove davkarji, preko brezvestnega spekulanta in oderuha, ki nalaga svoj »plen« v inozemstvu, do srednjega trgovca, nevedčega zakonskih detajlov, preko podjetnika-samouka do neukega kmetiča — je glede subjektivne krivde toliko razlik in nijans, da ni zameriti, ako maloštevilno, z delom preobloženo uradništvo včasih ne zadene pravega jedra.

O težavah in dvomljivih vprašanjih dohodarstvenega kazenskega postopanja bi se torej lahko napisala debela knjiga; v tej črtici pa hočem pokazati samo na enem vprašanju, kako zamotana in dvomljiva je ta kazenska materija.

Gre za obdolženčevo prošnjo, naj se opusti redno kazensko postopanje proti temu, da se zaveže, da plača utajeni davek in dvakratni oziroma trikratni iznos davka kot kazen. Ta pripomoček je pri nas prevzela iz bivšega avstrijskega dohodarstvenega kazenskega zakonika uredba o postopanju glede kaznivih davčnih dejanj z dne 5. XII. 1928 Sl. Nov. br. 304. Stranki nudi taka opustitev razne ugodnosti, ki so med drugim v tem, da se mučno dolgo-trajno postopanje ukine, da je v opustitvenem postopanju predvidena kazen nižja od kazni, ki bi se morda naložila po končanem rednem kazenskem postopanju, da se opustitve ne more smatrati za predkazeno, kar pride v poštev pri odmeri kazni in poznejših kazenskih slučajih itd.

V praksi Dravske banovine se vrši po-

Potreba nujne pomoči

Tekom meseca junija t. l. je Narodna banka potom cirkulara obvestila denarne zavode, da morejo vse terjatve italijanskih državljanov v naši državi na začasno vezanih računih pretvoriti v svobodne terjatve.

Zbog te odredbe je lesna izvozna trgovina v Sloveniji pri kritju uverenj za blago, izvoženo v Italijo, v težkem položaju. Italijanski kupci v posesti svobodnih dinarjev, izrabljajo dispariteto v kurzu dinarja med gotovino in nakazili in prihajajo v Slovenijo z gotovim novcem ali pa ga pošiljajo po pošti ter tako krijejo svoje obveznosti. Ne da se oporekati, da oni na ta način zadoščajo v polni meri svojim obveznostim napram prodajalcu ter je odklonitev takih plačil s pravnega pa tudi komercialnega stališča nemogoča. S tem pa nastane za izvoznika, ki je podpisal uverenje, nevzdržen položaj, ker se taka plačila od strani Narodne banke in na podlagi rešenja g. ministra financ odklanjajo za kritje uverenj.

Jasno je, da se napram temu kupcu, ki prinese gotovine, ne more nič ukreniti, kajti on se postavi upravičeno na stališče, da je svojim obveznostim v polni meri

zadostil. Če pa prodajalec odkloni gotovino, je to ne samo proti vsakemu trgovskemu principu, ker mora biti vesel, da v teh časih najhujšega pomanjkanja gotovine pride do denarja, ampak on riskira, da potem sploh ne pride do denarja, ali pa če ga išče tožbenim potom pri italijanskih sodiščih, pa sploh ne more uspeti. Nujno je torej potrebno, da se to za prodajalca nemogoče stanje odpravi.

Z nakupovanjem gotovega dinarja v inozemstvu se dinarju le koristi. Da se ne oškoduje dinarja in da se obenem omogoči našim lesnim izvoznikom trgovanje, je edini izhod ta, da prizna Narodna banka dinarje, ki so uvoženi v Jugoslavijo legalnim potom, bodisi glasom potrdila pristojnih carinarnic, bodisi glasom potrdila pristojne podružnice Narodne banke, ki uradno otvori denarna pisma za kritje uverenj.

Na te težave opozarjamo merodajne faktorje, da naj, če so rekli A, rečejo še B in v posledici, da so začasno vezane račune Italijanov osvobodili, priznajo svobodne dinarje za sposobne, da se z njimi opravi uverenje o zavarovanju valute.

Spor med Avstrijo ter Ogrsko in Jugoslavija

Med Avstrijo in Ogrsko grozi carinska vojska, če se v dvanajsti uri ne doseže sporazum. Avstriji se pritožujejo, da Ogrsi svojo industrijo tako zelo zadržujejo, da ji hočejo žrtvovati celo svoje agrarne interese. Ogrsi bodo med drugim zgradili novo papirnico in bodo svojo industrijo vobče ščitili z najstrožjo uporabo uvoznih prepovedi. Ogrska industrija kaže za avstrijske želje kaj malo zanimanja. Že v zadnjih dveh letih je izvoz avstrijske industrije padel na minimum, ter bi avstrijska industrija deloma raje imela carinsko vojsko in bi pozneje dobila boljše izvozne možnosti kot pa da bi se počasi a sistematično dala izriniti z ogrskega trga. V slučaju brezpogodbenege stanja, pravijo Avstriji, bodo ogrski eksporterji sadja, žita in zelenjave bolj trpeli kot avstrijski (papir, papirno blago, kovinsko blago, stroji, električni material, staro železo itd.). Avstrija pravi, da bi carinsko vojsko zelo

obžalovala, ker se je trgovski promet z Ogrsko v zadnjih mesecih posebno močno izgradil, a da zaenkrat ni drugega izhoda. Če bi res prišlo do carinske vojske, bi imele Jugoslavija, Rumunija in Poljska mnogo izgledov za izvoz onega blaga v Avstrijo, ki ga sicer dobavlja Ogrska, to je žita, živine, sadja in zelenjave. Zlasti Rumunija bi se rada znebila svojega previška v živini. O Jugoslaviji posebej bemo: »Kako bi se v slučaju carinske vojske med Ogrsko in Avstrijo oblikovalo stališče Jugoslavije? Znano je, da je carinska vojska med Ogrsko in Češkoslovaško jugoslovanskemu izvozu žita, živine in živalskih produktov zelo prav prišla. Če Avstrija ustavi svoje nabave iz Ogrske, ima Jugoslavija kot njena sosedna dežela posebno dobre izgleda za izvoz živine, živalskih produktov ter žita v Avstrijo, posebej še, ker je v razliki s Poljsko in Rumunijo neposredna sosedna Avstrije.

Ob 70-letnici S. D. Alexandra

Zveza industrijcev v Zagrebu je te dni proslavila 70-letnico svojega častnega predsednika g. Alexandra, veleindustrijalca v Zagrebu. G. Alexander je stal dolgo vrsto let na čelu Zveze industrijcev in se živo zanimal za vsa aktualna gospodarska vprašanja, posebno v povojni dobi, ko so ga imeli priliko spoznati tudi predstavniki gospodarstva iz Dravske banovine. V vidiku je imel vedno celokupno gospodarstvo. S tega vidika je uravnaval svoja prizadevanja tudi v detajlnih vprašanjih, ki so se na videz tikala specialnih želj in teženj industrijske panoge. Sam mož najširšega obzorja je bil v svojem gospodarskem udejstvovanju do skrajnosti širokogruden in mnogostranski. Spoznali smo ga, ko je bil na vrhuncu svojega delovanja in občudovali smo ga kot prevdarnega in spretnega taktika ter po svojih

praktičnih izkušnjah nedosegljivega vodnika v gospodarskih vprašanjih. Stal nam je s svojim svetom in svojo osebnostjo prijateljsko ob strani in nam bil trajno v zaslombo, pomoč in podporo. Vsi, ki smo kdaj imeli priliko ž njim sodelovati, ga ohranimo trajno v najlepšem spominu. Prijateljski odnosi, katere je navezal tekom svojega udejstvovanja s predstavniki gospodarstva v Dravski banovini, nam ob pomembnem mejniku njegovega plodonosnega in uspešnega življenja narekujejo srčno željo, da bi ostal ohranjen svoji cenjeni rodbini in jugoslovanskemu gospodarstvu do skrajnih mej človeškega življenja. Bil je v dejanjih zvest in zanesljiv prijatelj našega gospodarstva, v čigar imenu se pridružuje številnim gratulantom tudi naš list in mu izreka ob 70-letnici najprisrčnejše čestitke.

Naročajte in širite »Trgovski list«!

dič H. Ismet, manufaktura, Tuzla; »Elegant« Danon M. Izidor i dr., konfekcija, Sarajevo; Greif Filip, trgovac, Sarajevo; Jovanović Novica, krojač, Valjevo; Kabiljo H. Izidor, trgovac, Sarajevo; Musafija A. Josef, trgovac, Sarajevo; Ozmo Braća, trg. mješ. robom, Olovo; Pašić Hamid, trgovac, Čajniče; Veselinović Garib i dr., sitničarija, Tuzla.

Dunavska banovina: Ristić V. Jovan, trgovac, Neštin; Stojić Braća, trgovina, Srbo- bran; Weiss Geza, trgovac, Apatin.

Beograd, Zemun, Pančevo: Akons Heinrich »kod proleća«, Beograd; »Albion« Todorović Ilija, trg. saobr. preduzeće, Beograd; »Solidnost« Miloradović Gjorgije, Beograd.

C. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE V KONKURZU.

Savska banovina: Herman i Wachtel, Zagreb, Mesnička ul. 4.

Primorska banovina: Gavran Ante, trgovac, Ljubuški.

Dunavska banovina: Milin i Lampel, trg. firma, Čurug.

Moravska banovina: Luković D. Vojin, trgovac, Kuršumlja.

Vardarska banovina: Gjorgjević Spaso, Bitolj.

D. ODPRAVLJENI KONKURZI.**

Dravska banovina: »Avala« dr. z o. z., tovarna kemikalij, Maribor; Hotko Alojzij, trgovac, Zužemberk.

Savska banovina: Hradel Luka, trgovac, Buzovac; Stern Vilim, trgovac, Osijek; Vlasak Aleksandar, Osijek.

Vrbaska banovina: Batoz Pero, krojač, Prijedor; Talić Božo, trgovac, Prnjavor.

Drinska banovina: Čolić Aleksa, trgovac, Ub; Hadžiefendić Muhamed, Tuzla.

Dunavska banovina: Gjorgjević Jezdimir, krojač, Veliko Gradište; Grujić Velimir, trgovac, Bašaid; Ilić Mihajlo i Gross Vlastimir, trgovci, Požarevac; Janković Božidar, trgovac, Požarevac; Kukulides Janaček, trgovac, Požarevac; Sege Braća, Stara Kanjiža; Terzin Mojsija, Velika Kikinda; Žajtlik Bela, Velika Kikinda.

Moravska banovina: Pejičić Blagoje, čurčija, Piro; Veselinović Dragoljub, krojač, Jagodina.

Beograd, Zemun, Pančevo: Levi H. Braća, trgovačka firma, Beograd; Miljković Dragoljub, trgovac, Beograd.

E. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE.

Dravska banovina: Böhmerwald Heinrich, trgovac, Ljubljana; Čmak Ivan, posestnik in stavbenik, Strausnek pri Vran-

skem; Jeglitsch Karol, trg. z meš. blagom, Nova vas pri Mariboru; Lešar Ivan in Alojzija, trgovca, Rimske Toplice; Orel Hubert, trgovac, Soštanj; Rihar Ivana, trgovka, Ljubljana, Vodnikov trg; Strojna zadruška reg. zadr. z o. z., Velesovo.

Savska banovina: Balja Stjepan, Zagreb; Greiner Matija, trgovina željezom, Petrinja; Jovanović Boško, trgovac, Sušak; Marberger M. i sin, Zagreb; Mizner Aleksandar i Kamatnik Makso, bravari, Zagreb; Savora Krumoslav, konfekcija, Koprivnica; Schwartz Izidor, Slatina; Schwarz Mavro i Matilda, trgovci, Čakovac; Virjanić Jelena, kitničarka i trgovkinja, Bjelovar; Vujićević Dimitrije, Privlaka.

Vrbaska banovina: Brucknera Bernat naslj. Schnitzler & Kohn, Banja Luka.

Primorska banovina: Hadživadić Husein Husni, trgovac, Gornji Vakuf; Maggio Antica, trgovkinja, Split.

Drinska banovina: Dojčinović N. Mihajlo, trgovac, Turbe; Mešinović H. Muhamed, trgovac, Sarajevo; Metz Martin, obučar, Bijeljina.

Dunavska banovina: Braun Henrik, trgovac, Senta; Dragin Radovoj, trgovac, Senta; Drek Jovana roj. Helajs Ćudova, Parabuć; Fajgold Bela, trgovac, Bački Petrovac; Janiček Mihajlo star., manufaktura, Indjija; Jojkić Paja, trgovac, Srbo- bran; Marković Radovan, opančar, Ruma; »Optika i bandažac Baš Ela, Veliki Bečkerek; Stojšin Luka, trgovac, Stari Bečej; Veselinov Stevan, vlasnik mlina, Begeč.

Vardarska banovina: Mitrović Kosta, trgovac, Leskovac.

* Ostali podatki, n. pr. katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnava), kdo je upraviitelj mase, se izvedo v društvenem tajništvu.

** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljen, se izve v društvenem tajništvu.

Ljubljanska borza

Tečaj 15. julija 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2270.42	2281.78
Berlin 100 M	1835.07	1845.87
Bruselj 100 belg	782.12	786.06
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curih 100 fr.	1097.35	1102.85
London 1 funt	199.63	201.23
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5612.88	5641.14
Pariz 100 fr.	221.08	222.20
Praga 100 kron	166.67	167.53
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	287.90	290.30

Dobava prodaja

Dobave. VIII. sekcija za održavanje pruge v Vršču sprejema ponudbe glede dobave strojnih delov. — Direkcija državne rudnika Banja Luka sprejema do 28. julija t. l. ponudbe glede dobave 250 kub. metrov jamskega lesa. — Dne 22. julija t. l. se bo vršila pri upravi Zavoda za izradu vojne odeče v Beogradu licitacija glede dobave 400 komadov vojaških pokrival (kalpak); do 28. julija t. l. pa glede dobave 2720 komadov vojaških pokrival (šapke). — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Oddaja zakupa restavracije na postaji Zenica se bo vršila potom ofertne licitacije dne 8. avgusta t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

NEMČIJA BO SAMA KRILA POTREBO KRUHA

Nemški prehranjevalni minister Braun je izjavil: »Kakor vse kaže, bomo imeli nadpovprečni žitni pridelek. Prvič v povojni dobi bo Nemčija letos v svoji krušni preskrbi nezavisna od inozemstva. Najvažnejša živila, kruh, krompir, meso in mast, so nam iz lastne produkcije v zadostni izmeri na razpolago, in jih bomo mogli, če bomo dali našemu poljedelstvu oni življenjski prostor, ki ga potrebuje, tudi trajno v takšni izmeri doma producirati, kakor more to zahtevati prehrana našega 65-milijonskega naroda.« Da se žitni pridelek primerno vnovči in da ni treba kmetu svojega pridelka takoj prodati ter da se nakupovalcem nudi možnost nakupa preko tekoče potrebe, je lizdelala vlada tozadeven obsežen program, tičoč se vskladiščenja in financiranja. Za to pripravljene znesek 70 milijonov mark bo zadostoval za vskladiščenje 50.000 ton žita ob 70 odstotnem predumu. Dalje bodo za novo pridelovalno leto za pšenico zopet vpe- ljali 97 odstotno prisilno mletje.

UDELEŽBA NEMČIJE V INDUSTRIJI

Iz novega nemškega proračuna je razvidno, da je država udeležena pri ca 120 podjetjih ter da je prevzela poročstvo za 1564 milijonov mark, ki jih je posodila raznim podjetjem. Tako je prevzela jamstvo za 400 milijonov mark, ki jih dolguje inozemstvu Danatbanka; pravtako je prevzela država jamstvo 380 milijonov mark za nemške dobave v Rusiji.

DELNISKI PROMET V NEW YORKU

V prvi letošnji polovici je izkazan delniški promet na borzi v New Yorku s samo 176.9 milijoni kosov proti 245 milijonom v drugi lanskij polovici in 332 milijonov v prvi lanskij polovici. V prvi polovici leta 1929 je bilo prodanih še 538 milijonov kosov. Z roko v roki s tem padanjem so padale tudi cene borznih sedežev. V dobi hausse leta 1929 so stali sedeži začasno do 625.000 dolarjev, danes stane sedež 85.000 dol., in pri licitacijah zadnjih tednov si ga dobil tudi že za 68.000 dolarjev, kar je najnižja cena po letu 1919.

Razno

Čslov. sindikat bakra, kojega delovanje je bilo letos že itak zelo omejeno, je s 30. junijem t. l. prenehal z delovanjem.

National Public Service Co in temu podjetju priključena Seaboard Public Service Co sta se izjavili za insolventni.

Trgovsko pogodbo s Švedsko je Nemčija odpovedala; to je prva posledica nove nemške gospodarske politike, ki stremi po večji zaščiti agrarnih interesov.

Nova knjiga

Die Ursache der Weltwirtschaftskrise und die Möglichkeiten ihrer Bekämpfung. Von Dr. A. Spitaler, Reichenberg. — Med številnimi razpravami o problemu svetovne krize zasluži Spitalerjevo delo posebno pozornost zato, ker obravnava ves kompleks pregledno in splošno razumljivo. V dveh mesecih je bila knjiga dvakrat razprodana. Avtor govori najprvo o znanih simptomih svetovne gospodarske krize (zastoj prodaje, padec cen, brezposelnost) kot njenih prvotnih znakov. Utemeljevanje z »nadprodukcijo« čisto upravičeno odklanja, ker je ona sama šele posledica drugih vzrokov. V posebnem oddelku govori avtor na podlagi teoretično fundiranih poskusov o vzrokih svetovne gospodarske krize. Piše izredno jasno in preprosto, sistematično in pravilno kritično. Izhaja od odpovedanja poslovnopolitične borbe proti krizi v Ameriki in razpravlja o možnostih, kako bi se s spojitvijo dispozitivnih ukrepov dale omiliti ostrine prehodov v posameznih depresijskih fazah. Pokaže nam s stališča narodnega in svetovnega gospodarstva bliže utemeljena pota, ki bi se pri borbi proti krizi dala uspešno porabiti. Delo priporočamo.

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek → Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH: SALDA-KONTE, ŠTRACE, JOURNALE ŠOLSKE ZVEZKE, MAPE, ODJEMALNE KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z. CANKARJEVO N. 21 -- MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

LEPE OREHE
6000 kg
ima za prodati
ALOIS PREAZ, trgovac
ROGATEC

VELETRGOVINA
kolonijalne in
špecerijske
robe

Jvan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

NAČRTE IN ZGRADBE IZVRŠUJE STAVBENO PODJETJE

STAVBENIK
FURLAN-KUNAVER
LJUBLJANA, Rimska cesta 13
Nasveti v pisarni brezplačni

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v „Trgovskem listu“!

Vodne turbine

vseh vrst za pogon mlinov, hydr. central, tovarn, žag i. t. d., avtom. relugatorjev za pritisk olja in varovalk, kompletnih garnitur za pogon mlinskih kamnov, kakor tudi venecijanskih jarmenikov, nihal in krožnih žag, kladiv na vzmet, transmisije izdeluje

tovarna turbin

G.F. Schneider, Škofja Loka, Dravska banovina
Najnižje cene! Telef. intrurb. 8 Prvovrstna priporočila!